

STREYMKORT
fyri
FØROYAR

Tidal current around The Faroe Islands

Fischer Heinesen

**STREYMKORT
fyri
FØROYAR**

Tidal Current around the Faroe Islands

Evnisyvirlit

Index

Fororð	3
Um at brúka streymkortini	4
About the use of the current charts	5
Ein hending eystanfyri Sandoyinna	6
A happening east of Sandoy	7
Um rákið	8
A brief summary in English	9
Streymmynd 1	10
Streymmynd 2	11
Kort nr. 0	12
Kort nr. 1	13
Kort nr. 2	14
Kort nr. 3	15
Kort nr. 4	16
Kort nr. 5	17
Kort nr. 6	18
Kort nr. 7	19
Kort nr. 8	20
Kort nr. 9	21
Kort nr. 10	22
Kort nr. 11	23

Forord

Við Suðuroyarfirði sum undirlendi vísa hesi kort tíma fyri tíma rákið um Føroyar.

Dentur er lagdur á at vísa tey økir, sum undir vissum umstøðum kunnu gerast vanda - økir, sjálvt í góðum veðri, t.d. tá rákið gongur í ættina og streymurin er harður. Tílik økir eru víst við reyðum.

Rákið kann ganga í ættina, sjálvt um vit halda, at tað er stilli. Stingur tú t.d. fremstafingur í munnin og so upp í loft, og tú tá merkir, at fingurin kólnar, so er ikki stilli, men so er ein ond, ið kemur úr tí ætt, sum tann kólnandi partur av fingrinum vendir ímóti.

Vanliga kann ein rokna við, at tá rákið gongur undan ættini, er hampuliga slætt, meðan tað gerst óslætt, tá rákið gongur meira ella minni í ættina.

Teir gomlu kundu t.d. taka til orðana: »Veit hann landsynning í, so leikar eystfallið ótt har og har«, tá hevur landsynningurin helst verið komin, men ein so lítil ond, at eingin hevði skettað um tað.

Við opnum báti eigur ein altíð at vera varin við at leggja á ein strong, sum er uppi, og sjálvt størri dekksfør kunnu fáa av at vita. Er ein fyrst komin í ein strong, er ikki altíð so lætt at sleppa burtur úr honum.

Dentur er ikki lagdur á at vísa eina friðarlíga afturundirgerð við møguligum afturundirgerðum til afturundirgerðirnar. (»Retirades retiradestrøm«).

Alt annað líka verður sjálvandi munur á, um vit hava eina harða mysing ella eina góða streymloysu.

Tað finnast økir, sum t.d. Havsbøll (í Svínoyargrynnuni) og Móðadalsíðan (landnyrðingsparturin av Nólsoy) har altíð er óslætt, bert vindur er.

Í samband við hetta arbeiði havi eg møtt stórari vælvild, t.d. frá Farvandsdirektoratet (Den færøske lods), frá Landstýrinum (sum hevur borið stóran part av útreiðslum til kanningarfør) og frá monnum, ið hava teknað streymin á teirra útróðrækjum.

Afturat hesum koma so allir teir nógvu, sum hava givið mær meira og minni um streymviðurskifti eina og aðrastaðir.

Fridtjof Joensen hevur teknað, og Petur Martin Glerfoss hevur verið fastur hjálparmaður, og beri eg teimum, eins og øllum frammanfyri umtalaðu, men ikki navngivnu – mína bestu tøkk

Klaksvík í sept. 1985
Fischer Heinesen

Um at brúka streymkortini

Kortini – 12 í talið – hava nummar frá 0 til 11.

Kort nr. 6 vísir streymviðurskiftini um Føroyar, tá tað eru Eyst-fallskyrrindi í Suðuroyarfirði, og vilja vit, – eins og teir gomlu gjørdu – brúka eystfallskyrrindini sum miðdepil.

(Eystanfyri Suðuroy rekur eystfallið suðureftir, og vestfallið rekur norðureftir.)

Kort nr. 5 vísir streymviðurskiftini um Føroyar, tá eystfallið hevur ligið 5^t í Suðuroyarfirði.

Kort nr. 7 vísir streymviðurskiftini um Føroyar, tá vestfallið hevur ligið 1^t í Suðuroyarfirði.

Kort nr. 4 vísir streymviðurskiftini um Føroyar, tá eystfallið hevur ligið 4^t í Suðuroyarfirði.

Kort nr. 8 vísir streymviðurskiftini um Føroyar, tá vestfallið hevur ligið 2^t í Suðuroyarfirði, o.s.fr.

About the use of the current charts

The charts – 12 at all – are numbered from 0 to 11.

Chart no. 6 do show you the tidal circumstances around the Faroes, when the current east of the middle of the Southernmost Islandis changing from Southgoing to Northgoing, **E K**.

(E K means, that the Southgoing current is finish).

Chart no. **5** do show you the current circumstances around the Faroes, when the Southgoing current has run in **5** hours east of Suðuroy.

Chart no. **7** do show you the current circumstances around the Faroes, when the Northgoing current has run in **1** hour east of Suðuroy.

Chart no. **4** do show you the current circumstances around the Faroes, when the southgoing current has run in **4** hour east of Suðuroy.

Chart no. **8** do show you the current circumstances around the Faroes, when the northgoing current has run in **2** hours east of Suðuroy,;.. and so on.

Our old ones had a proverb, saying: »Do he, (The general weatherman), know, that the vind will come from that or that direction, so the current there and there will go quite mad«.

If you put a finger in your mouth, and so up in the air, and the finger being cooled on one side, then the weather is not quite calm.

In sailing vessels the captain often used the finger rule.

Ein hending eystanfyri Sandoynna

Mitt í 20 - unum kom eitt dampskip inn á Havnina á veg til Íslands, teir trongdu til eina lítla umvæling.

Tá teir fóru avstað aftur, gjørdi skiparin av – fyri seg sjálvan – at skipið var ov stórt til at snara um Kirkjubønes, hann mátti heldur sleppa sær suðureftir – eystanfyri Sandoynna, og so snara á stýriborð.

At streymviðurskiftini vóru sum víst á kort 3 í »Streymkort fyri Føroyar«, visti skiparin einki um.

Veðrið var gott, eitt lot av landsynningi, men eystfallið á Kirkjubønesi var í ringum lag, og áðrenn teir vistu av, vóru teir um ein háls.

Seinnapartin komu teir aftur á Havnina, men tá høvdu teir ongan skorstein og ongar bátar.

Skipið lastaði uml. 4000 tons, so eftir tátíðar umstøðum var tað eitt stórt skip.

Tá í tíðini stóð maskinan altíð miðskips.

A happening east of Sandoy

In the middle of the twenties it happened, that a steamship under way to Iceland touched at Tórshavn for a little repair.

Leaving Tórshavn the captain decided, that his ship was too large to turn starboard over at the South end of Streymoy, so he would go east of Sandoy, and well clear there, he would turn starboard over.

That the tidal circumstances were as shown on chart No. 3 in »Tidal current around the Faroe Islands«, he did not know anything about.

The weather was fine, a little breeze from southeast, but the southeast going current was in very bad spirit, and before the captain thought about it, they were in a very critical situation.

In the afternoon the steamship again arrived at Tórshavn, but this time without funnel and boats.

The ship was about 4000 tons deadweight. The engine amidship, as the custom of the time was.

Um rákið

Tá vit tosa um kyrrindi í einum fjørði, so merkir tað, at einki rák er.

Úti á opnum havi liggur vanligu ongantíð heilt deytt, men rákið snarar við urvísaranum. Vit siga tá, at tað er kyrrindi, tá rákið er spakast.

Mynd 1 vísir rákið 6,3 sm, 000° úr Kallinum og mynd 2 vísir samstundis rákið 3,8 sm, 118° úr Skorini, tikið í hørðum streymi, men tað var ein hampuliga góð mysing.

Á Norðhavinum vísir myndin toluliga javna broyting, meðan tað ikki kann sigast um sjóvarfallið á tí seinnu myndini.

Har, sum streymurin artar seg, sum á mynd 2, kann ein hoyra menn taka til t.d.: »Hattar man fara at verða tann síðsta snaran, ið kemur av tí«, (sjóvarfallinum), »seinasti nekkurin« o.a.

Fara vit eins langt suður um Suðuroynna, sum vit á mynd 1 eru norðan fyri Kallsoynna, so vísir tað seg, at vit hava at kalla somu viðurskifti báðu megin við oyggjarnar.

Í Andøvsíðuni, (3), kann rákið koma upp á 11 sm/tíma og er hetta størsta ferð, eg veit um at siga millum oyggjar okkara. (Eitt skip, á veg av Fuglafirði til Klaksvíkar. Skiparin, ókendur við streymviðurskiftini, setti kós fyri Galvin, men vann ikki upp fyri. Vanlig ferð hjá hesum skipi, lá um 11, og veðrið var gott, eitt lítið fleyr sunnaneftir).

Møguliga kom omanfyri nevnda skip ikki suður í tað harðasta rákið, og so hevur streymferðin verðið yvir 11.

Rokna vit við, at tað samlaða rákið einans er orsakað av streymi, ið fylgir flóð og fjøru, og av Golfstreyminum, fáa vit, at á Norðhavinum (mynd 1) hevur Golfstreymurin ríkið í uml. landnyrðing eystan við ferð 0,35, og fyri Skorini (mynd 2) uml. 0,17 í ein lágan útsynning.

Golfstreymurin sendir eina grein frá Norðhavinum høgru um Fugloyinna.

Veður og vindur orsaka eisini streym, men her um okkara leiðir er tílíkur streymur ikki reglubundin.

A brief summary in English

Particular stress is made to call attention for areas, which, under certain circumstances – wind and tide going in opposite directions – can be dangerous for open boats, but also decked vessels ought to be cautious.

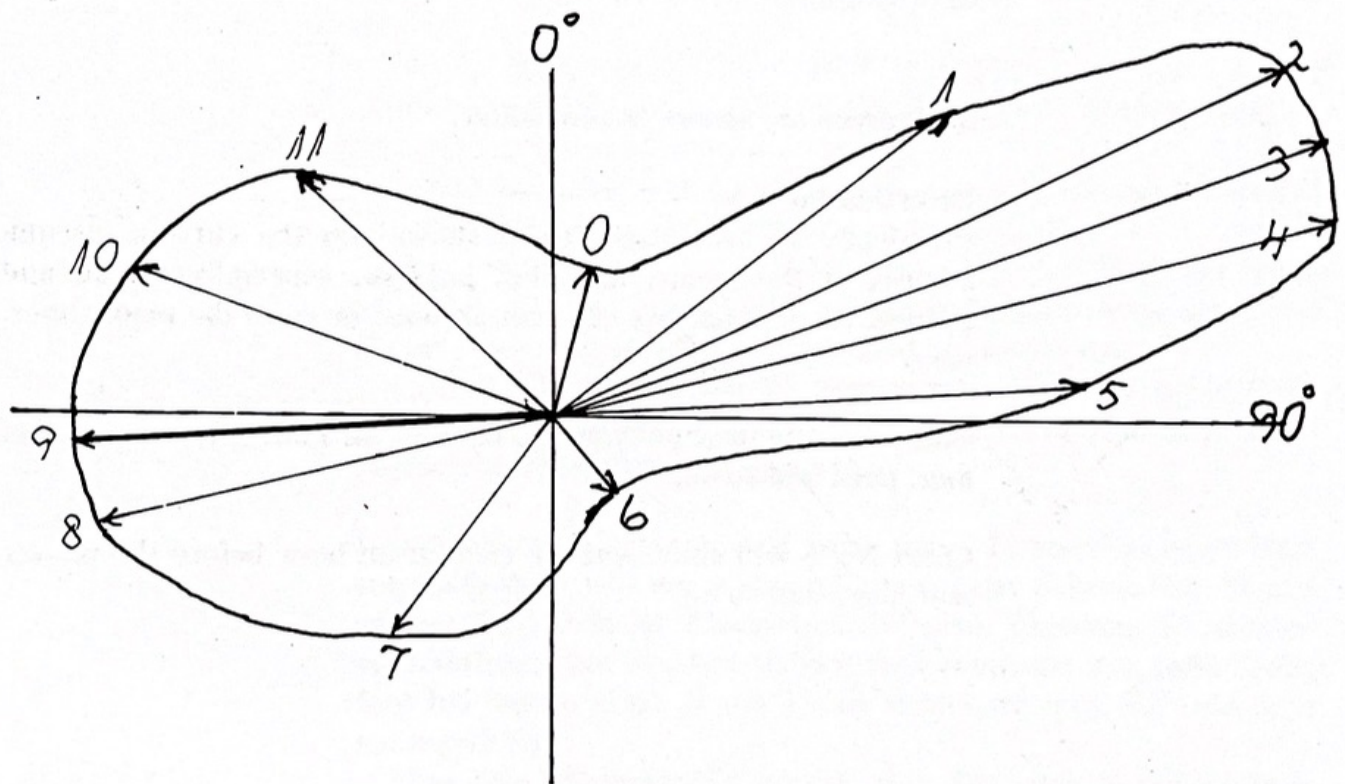
Such areas are shown in red colour.

Direction for use

Practically spoken, **chart No. 6** shows you the current circumstances **at the moons meridian passage**, especially at full and change. At the quarters add half an hour or so to the moons mer. pass.

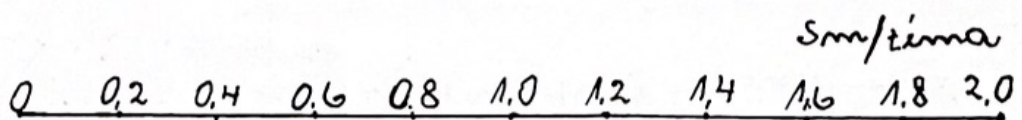
Chart No. 7 will show you the current an hour after the moons mer. pass. and so on.

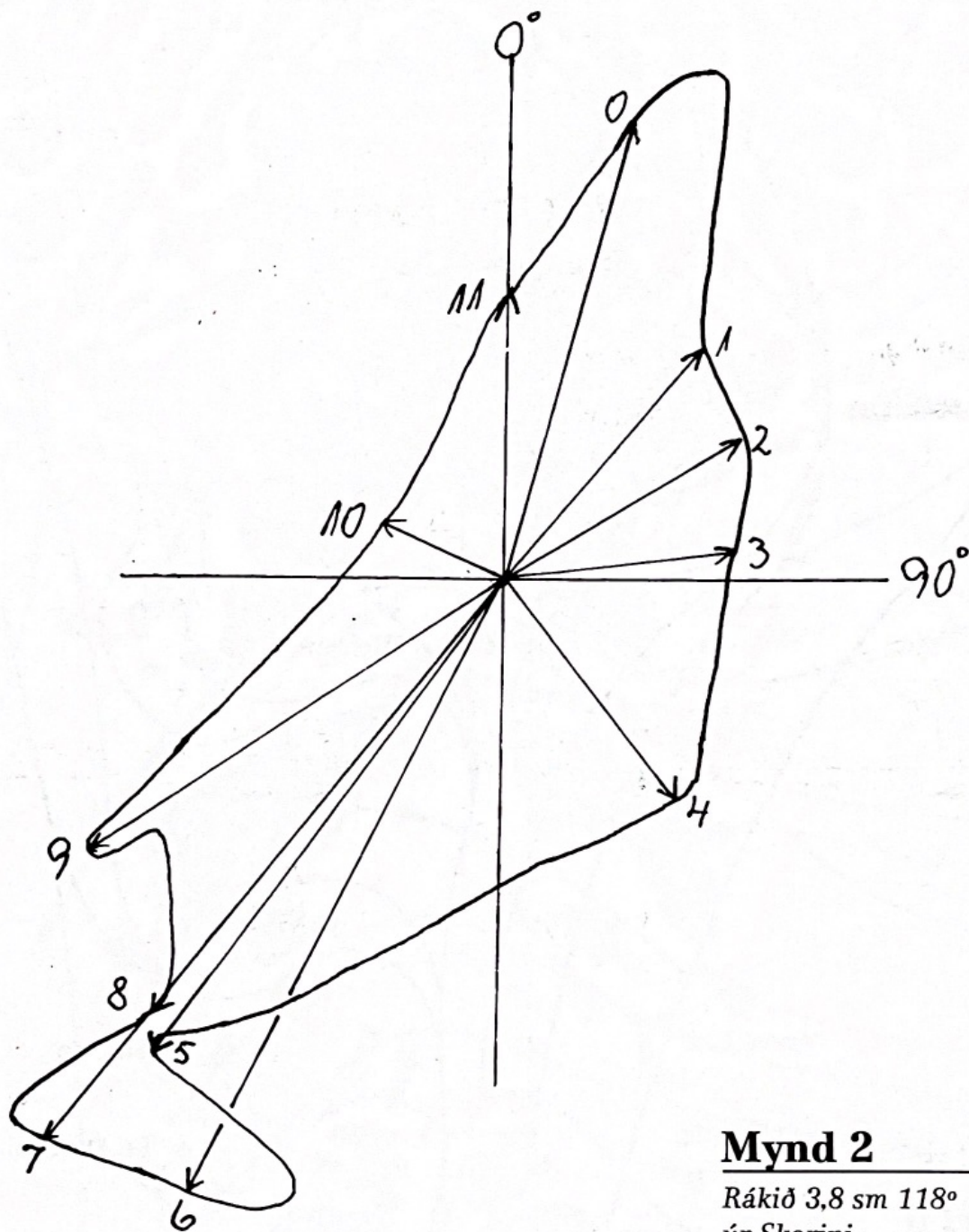
Chart No. 5 will show you the current an hour before the moons mer. pass. and so on.

Mynd 1

Rákið 6,3 sm 000°
úr Kallinum

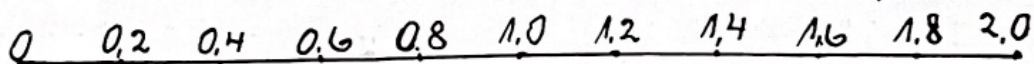

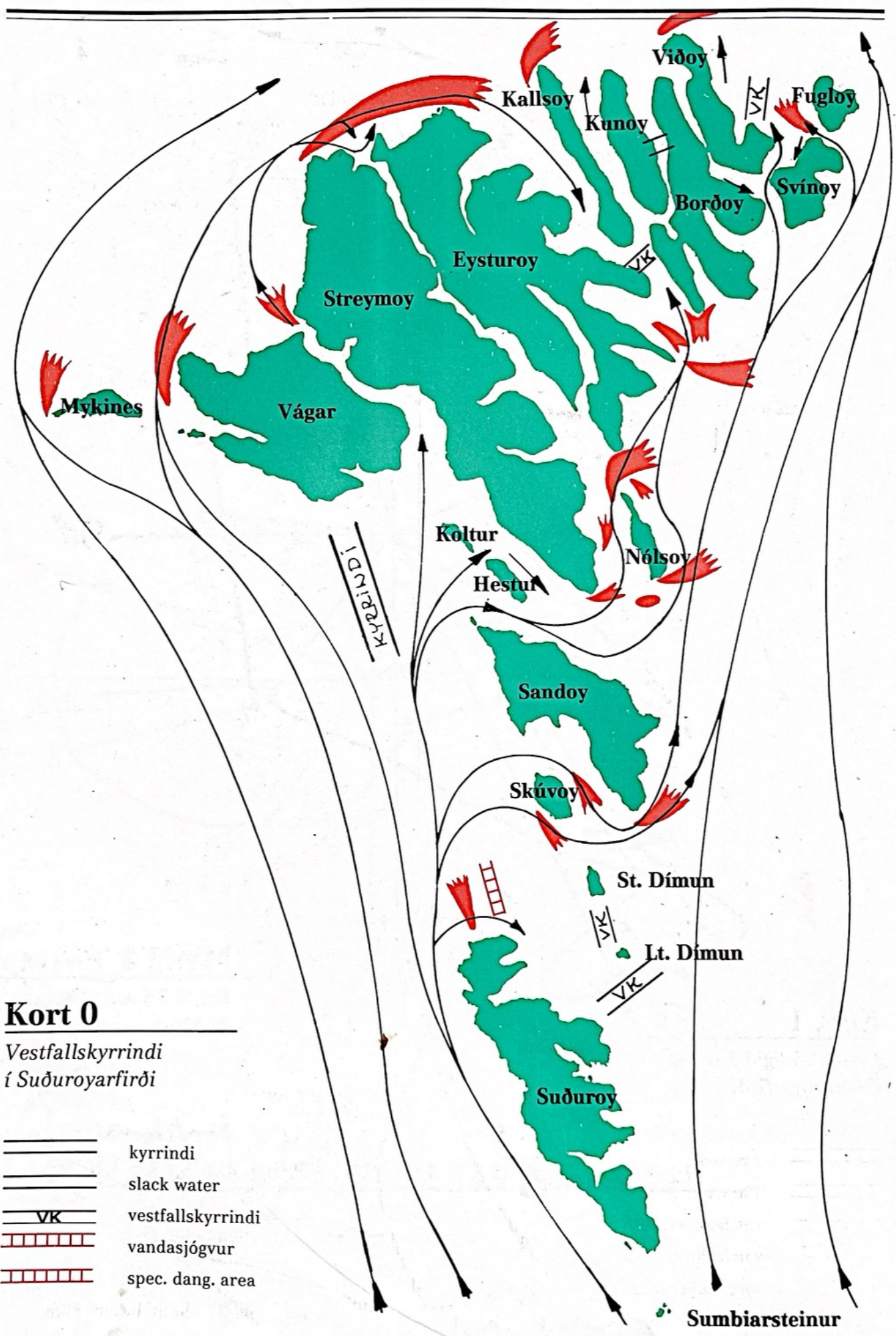

Mynd 2

Rákið 3,8 sm 118°
úr Skorini

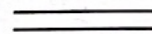

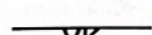
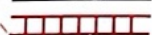

Sm/íema

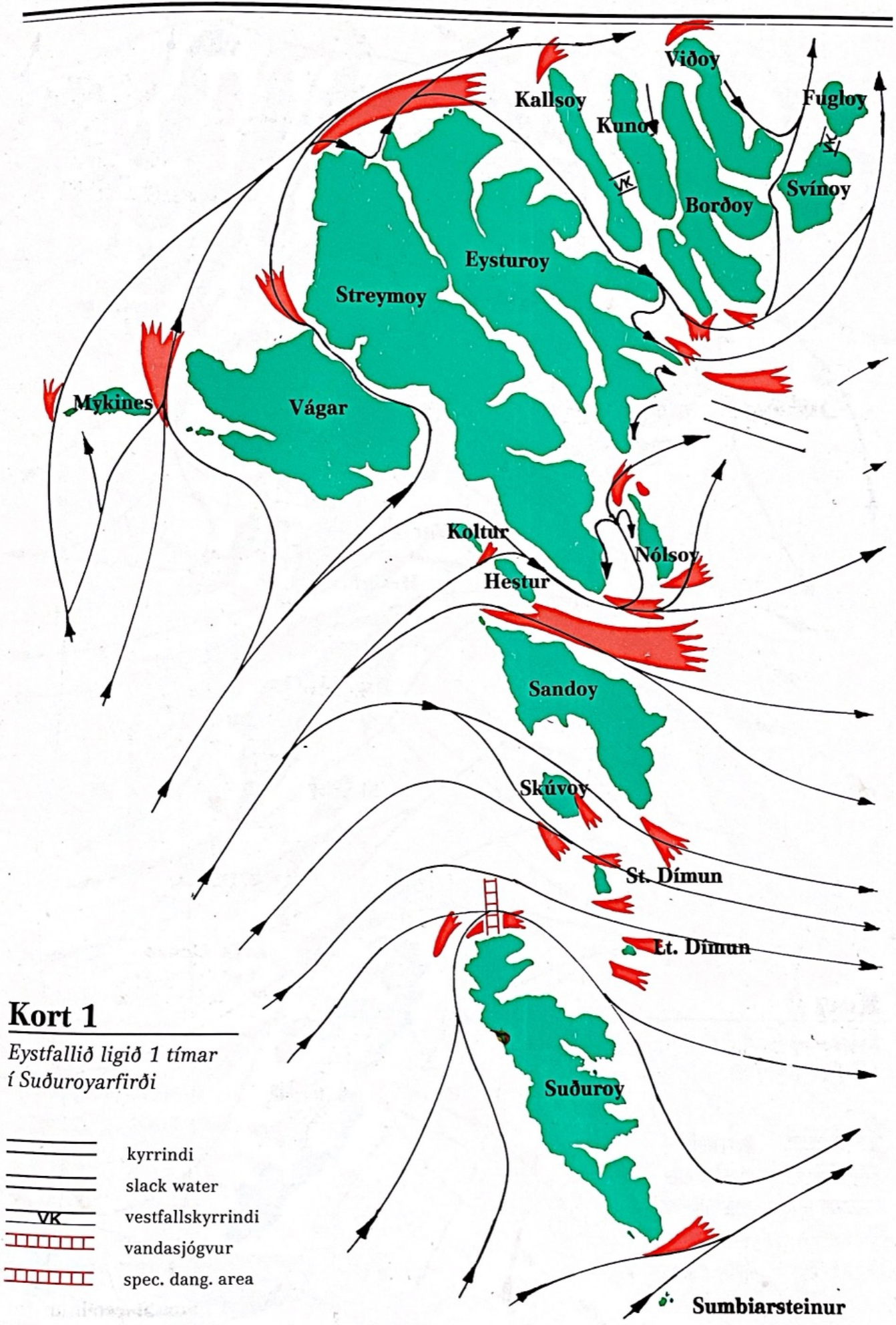

Kort 0

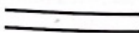

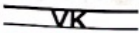

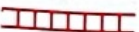
Vestfallskyrrindi
í Suðuroyarfirði

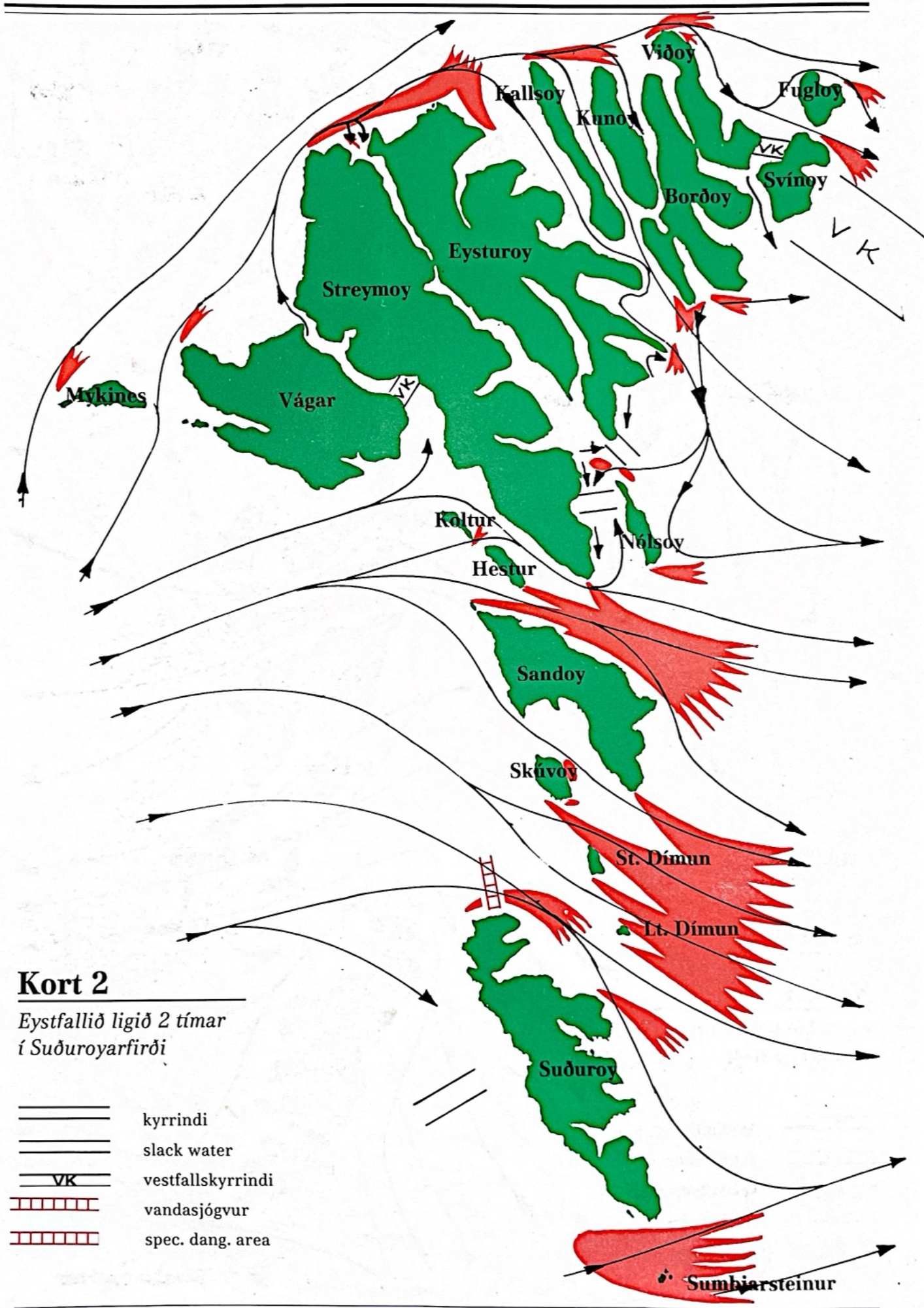
- kyrrindi
- slack water
- vestfallskyrrindi
- vandasjógvur
- spec. dang. area

Kort 1

Eystfallið ligið 1 tímar
í Suðuroyarfirði

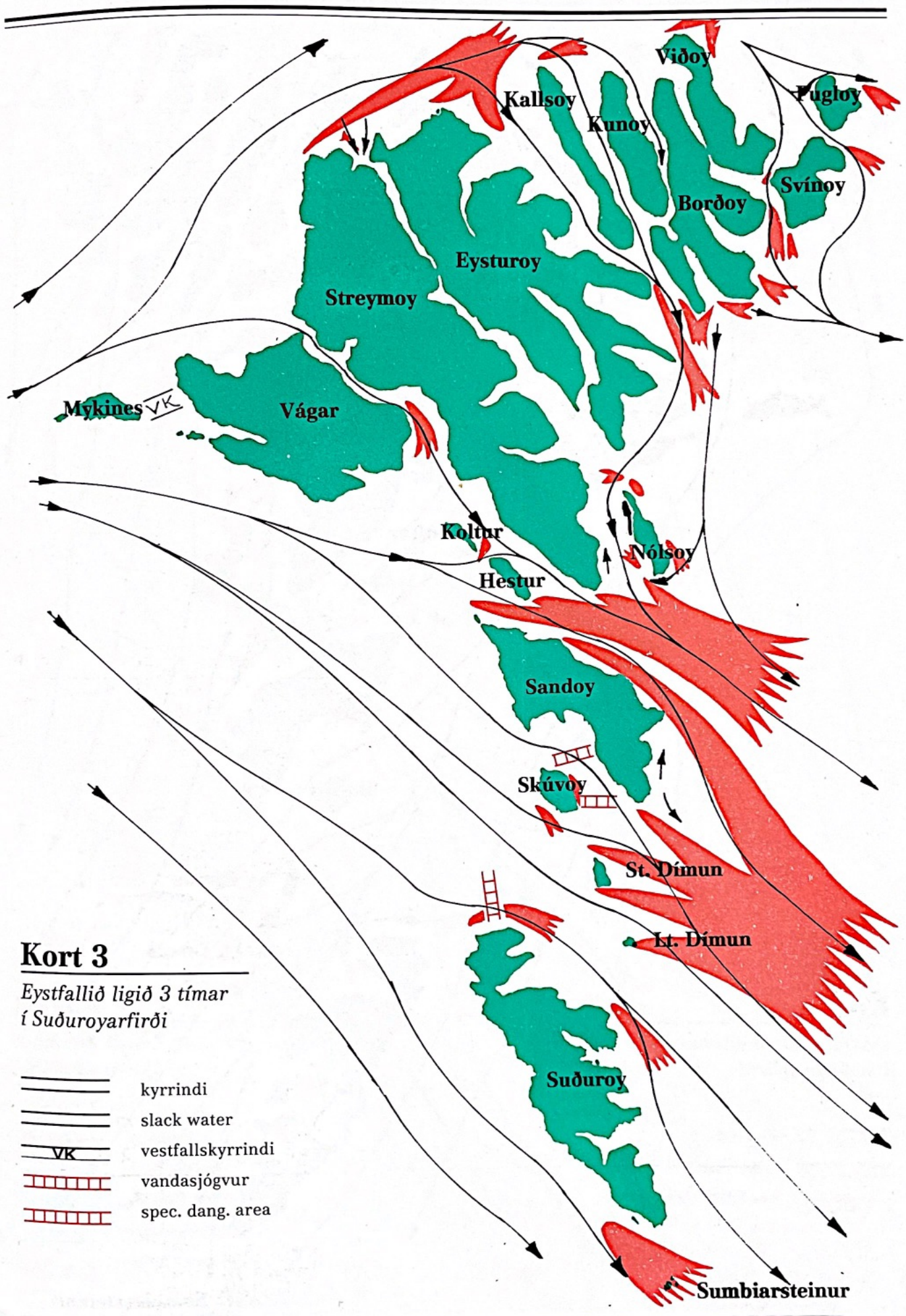
- kyrrindi
- slack water
- vestfallskyrrindi
- vandasjógvur
- spec. dang. area

Kort 2

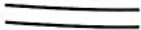
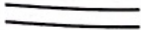
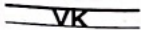

Eystfallið ligið 2 tímar
í Suðuroyarfirði

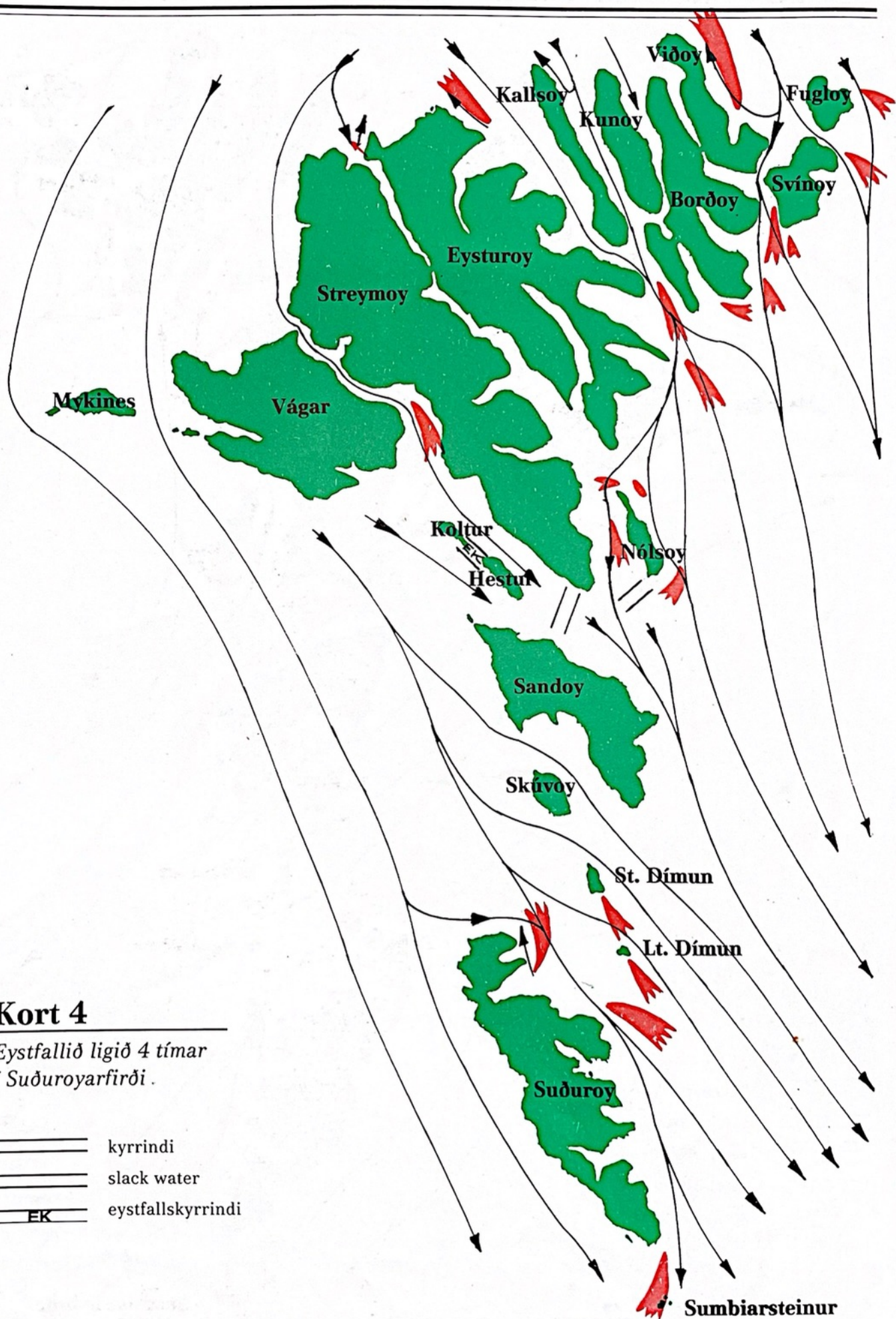
- ==== kyrindi
- ==== slack water
- VK— vestfallskyrrindi
- ▤▤▤▤▤▤ vandasjógvur
- ▤▤▤▤▤▤ spec. dang. area

Kort 3

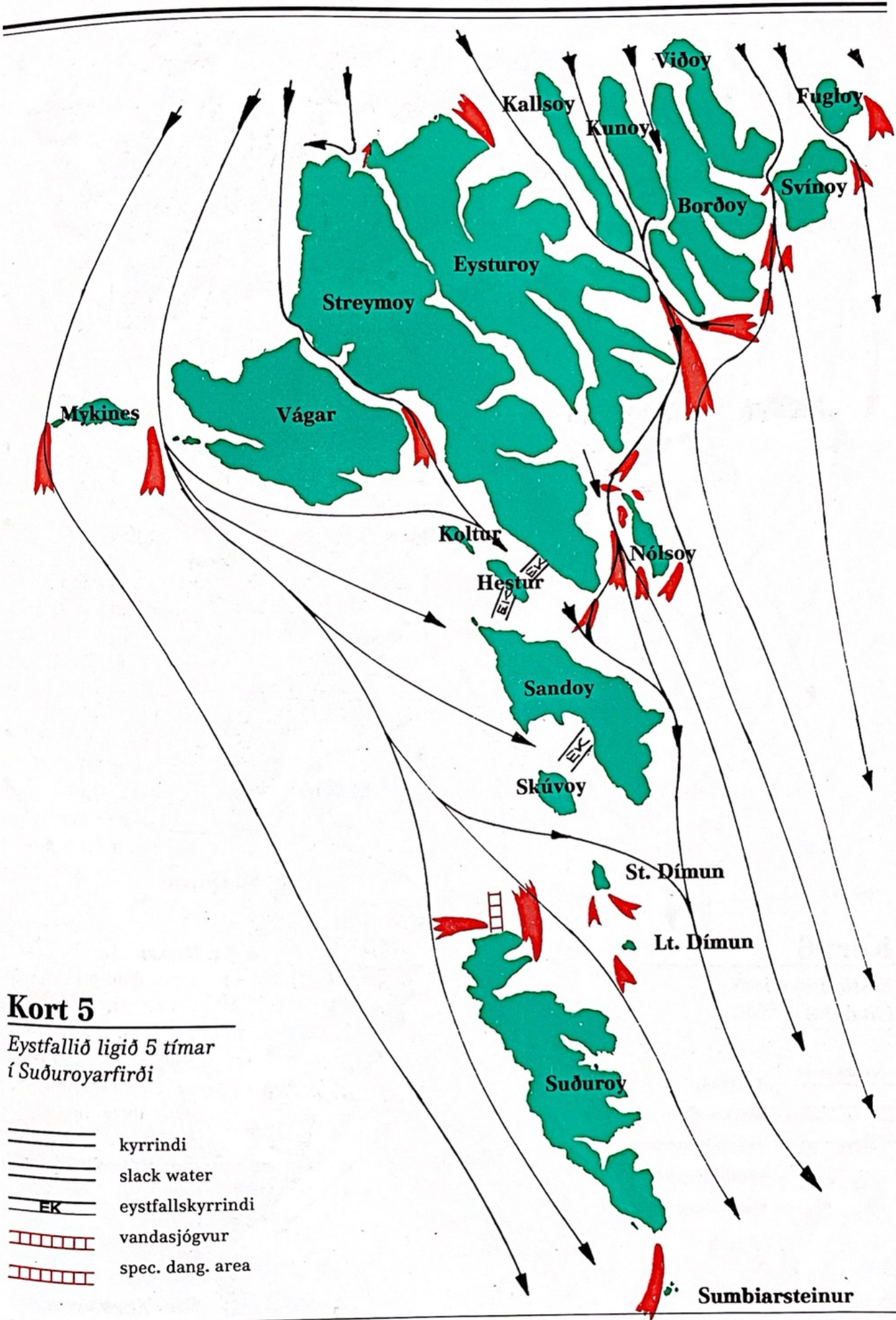
Eystfallið ligið 3 tímar
í Suðuroyarfirði

- kyrrindi
- slack water
- vestfallskyrrindi
- vandasjógvur
- spec. dang. area

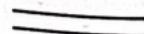
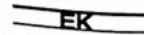

Kort 4
 Eystfallið ligið 4 tímar
 í Suðuroyarfirði.

- ≡≡≡ kyrrindi
- ≡≡ slack water
- ≡EK≡ eystfallskyrrindi

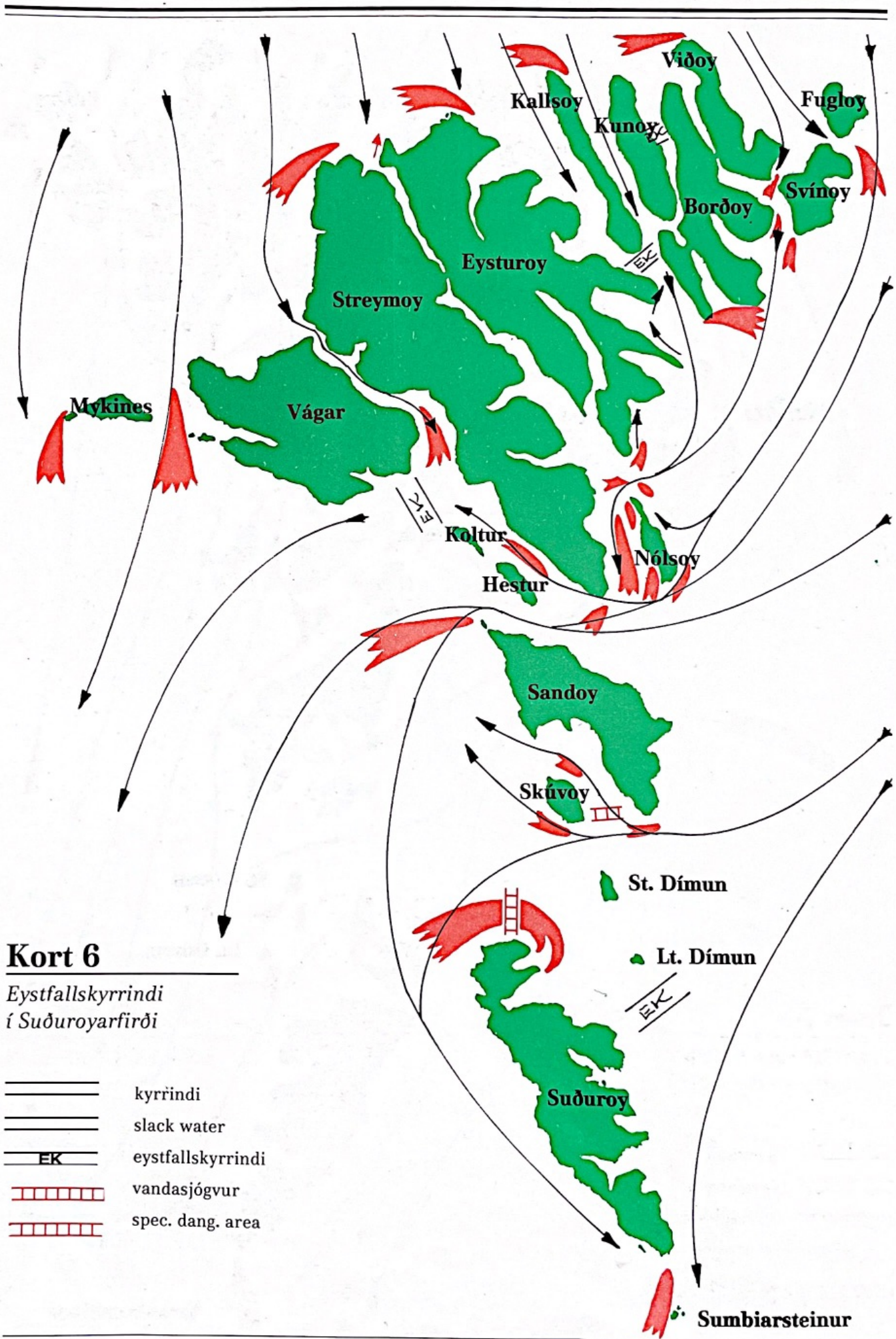

Kort 5

Eystfallið ligið 5 tímar
í Suðuroyarfirði

- kyrrindi
- slack water
- eystfallskyrrindi
- vandasjógvur
- spec. dang. area

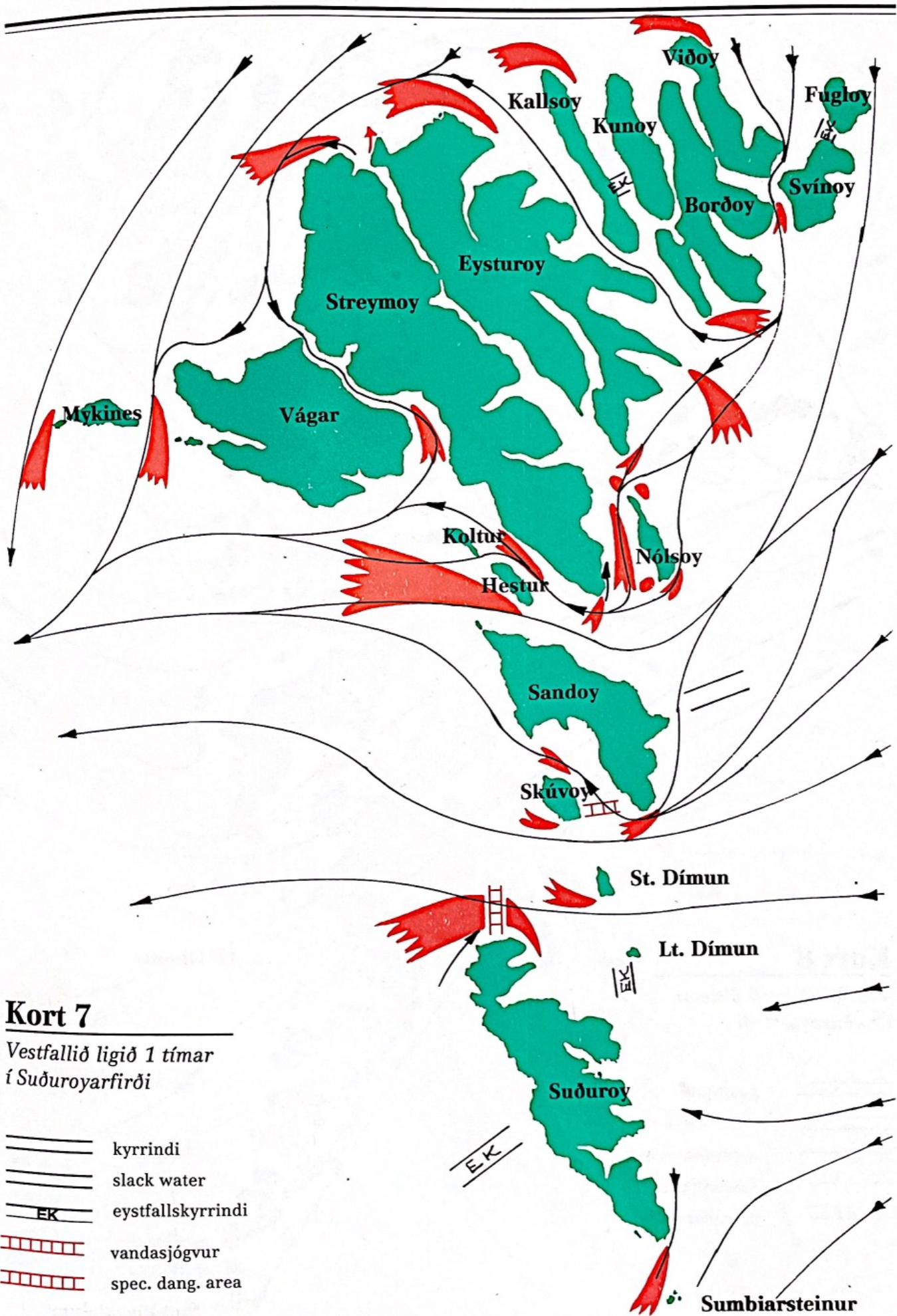
Sumbiarsteinur

Kort 6

Eystfallsskyrrindi
í Suðuroyarfirði

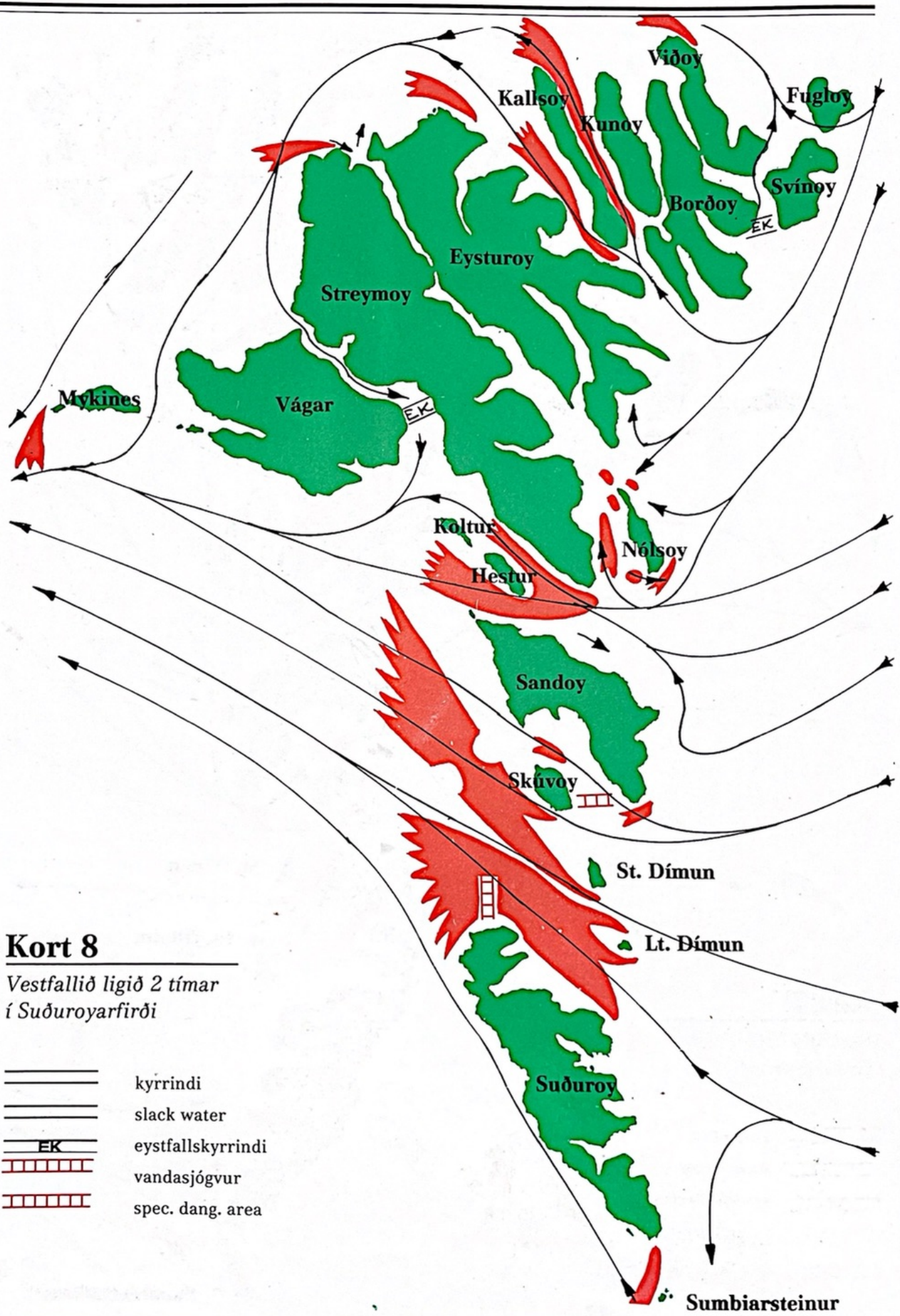
- ==== kyrrindi
- ==== slack water
- EK — eystfallsskyrrindi
- ▤▤▤▤ vandasjógvur
- ▤▤▤▤ spec. dang. area

Kort 7

Vestfallið ligið 1 tímar
í Suðuroyarfirði

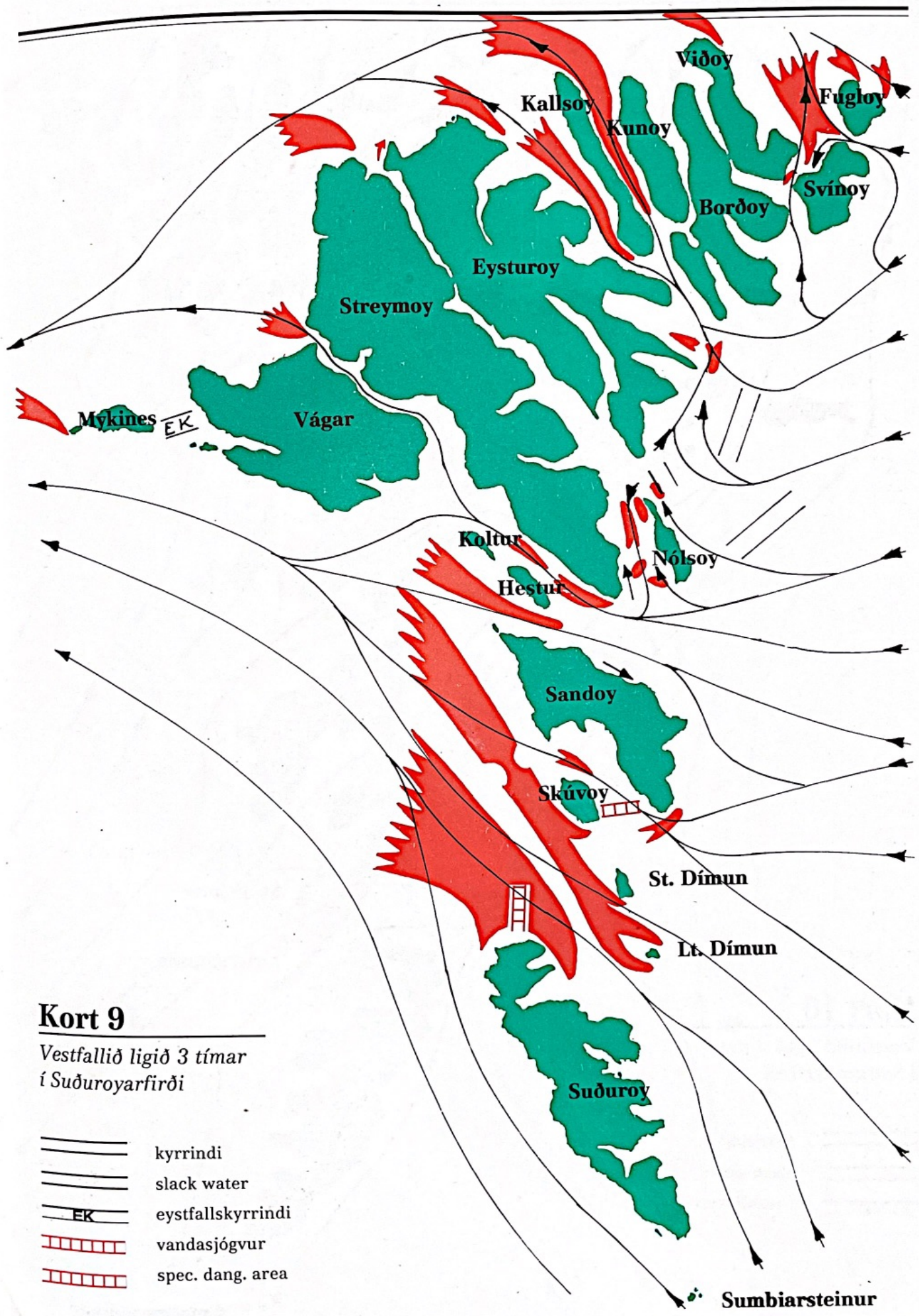
- ≡≡≡≡ kyrrindi
- ≡≡≡≡ slack water
- ≡≡≡≡ EY eystfallskyrrindi
- ▨▨▨▨ vandasjógvur
- ▨▨▨▨ spec. dang. area

Kort 8

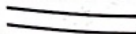
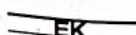

Vestfallið ligið 2 tímar
í Suðuroyarfirði

- ==== kyrindi
- ==== slack water
- EK— eystfallskyrrindi
- ▤▤▤▤▤▤ vandasjógvur
- ▤▤▤▤▤▤ spec. dang. area

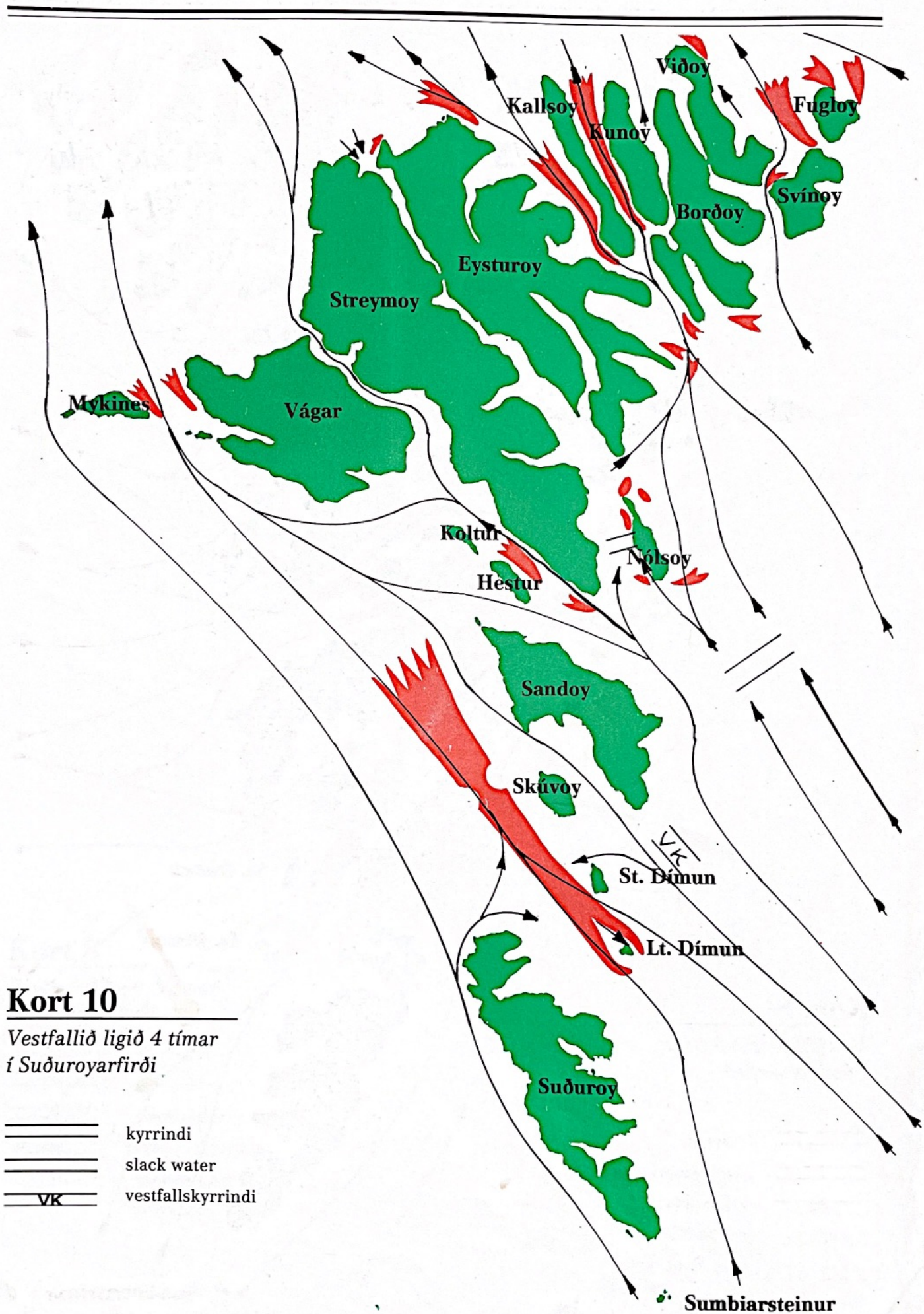

Kort 9

Vestfallið ligið 3 tímar
í Suðuroyarfirði

-
 kyrrindi
-
 slack water
-
 eystfallskyrrindi
-
 vandasjógvur
-
 spec. dang. area

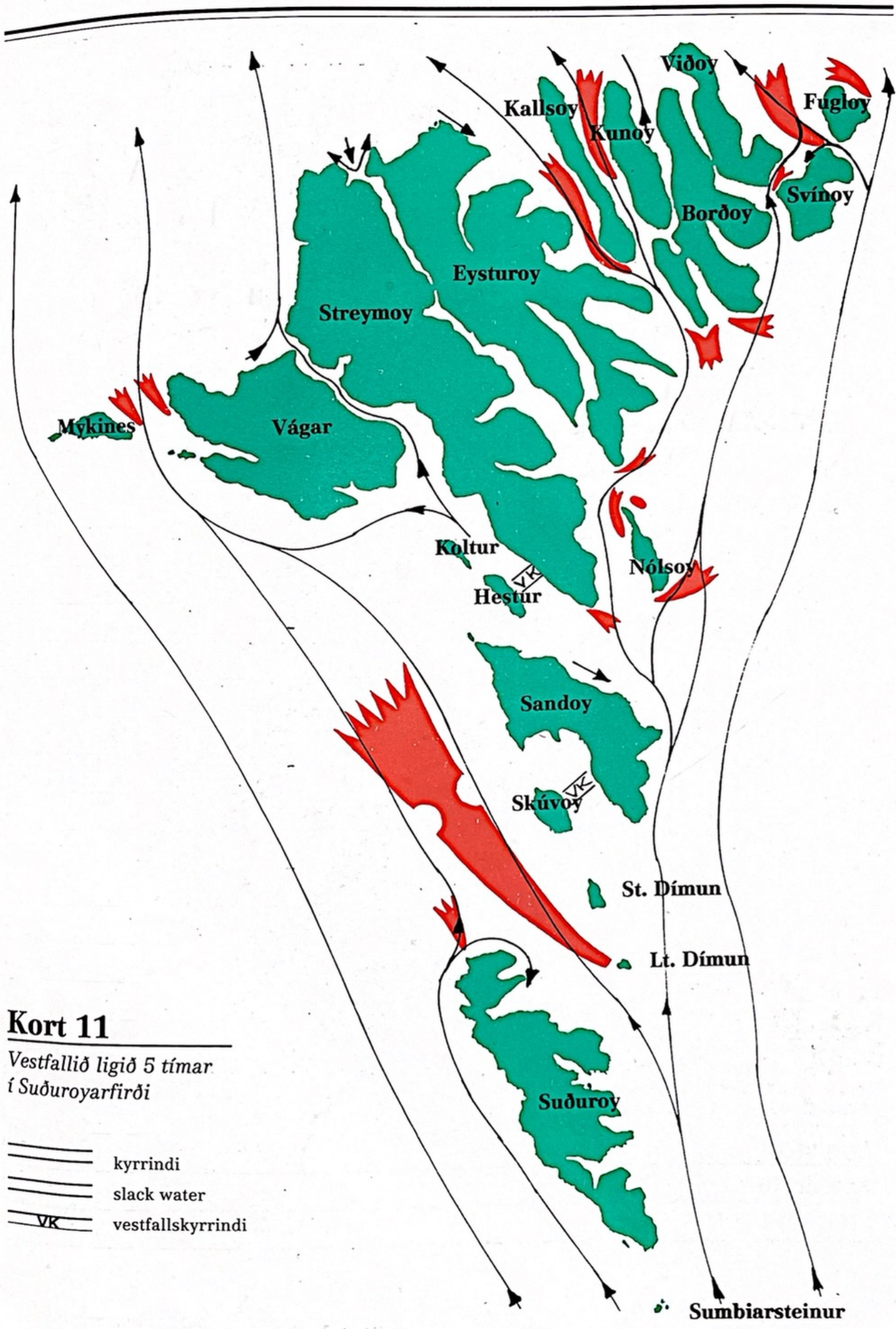
Sumbiarsteinur

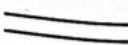

Kort 10

*Vestfallið ligið 4 tímar
í Suðuroyarfirði*

- ==== kyrrindi
- ==== slack water
- ==== VK ==== vestfallskyrrindi

Kort 11
 Vestfallið lagið 5 tímar
 í Suðuroyarfirði

- kyrrindi
- slack water
- vestfallskyrrindi

Fischer Heinesen:
Streymkort fyri Føroyar
Tidal Current around the Faroe Islands
© Copyright by Fischer Heinesen
FR 700 Klaksvík, Føroyar, Europa
3. útgáva 1990

Av: Fischer Heinesen
Teknað hevur: Fridtjof Joensen
Fastur hjálparmaður: P.M. Glerfoss

Seting, umbróting, repro og prent: foss, Klaksvík

Kr. 100,00
9 789876 543217
H N Jacobsen Bøkehandl www.bnj.no